SEAT No.__________ SARDAR PATEL UNIVERSITY No. of Printed Pages : 2

[54]

M.A. SEMESTER I EXAMINATION 2024

TITLE : Bharatiya Sahitya Mimansa (PA01CGUJ53)

TIME: 10:00 A.M. TO 1:00 P.M. DATE: 23/11/2024, Saturday MARKS: 70

૧. નીચેનાં વિધાનોની યથાર્થતા ચકાસો. ૧૦

વિધાન-અ ભામહ,દંડી, રુદ્રટ અને ઉદભટ એ અલંકારિક છે.

વિધાન-બ દસમીથી અઢારમી સદી સુધીમાં કોઈ અપૂર્વ અને નવીન સિદ્ધાંત મળતો નથી.

અ. બંને વિધાન સાચાં બ. બંને વિધાન ખોટાં

ક. વિધાન અ સાચું, વિધાન બ ખોટું ડ. વિધાન બ સાચું, વિધાન અ ખોટું

૨. 'ચિત્રતુરગન્યાય'ની ચર્ચા કયા આચાર્યે કરી છે?

અ. અભિનવગુપ્ત બ. લોલ્લટ ક. શંકુક ડ. નાયક

૩. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસામાં કયો ગ્રંથ અપૂર્ણ રહી ગયો છે?

અ. નાટ્યશાસ્ત્ર બ. ધ્વન્યાલોક ક. અભિનવભારતી ડ. રસગંગાધર

૪. 'ધ્વન્યાલોક' ગ્રંથનો ગુજરાતી અનુવાદ કોણે કર્યો છે?

અ. નર્મદ બ. નવલરામ ક. દલપતરામ ડ. નગીનદાસ પારેખ

૫. 'વિશેષણવક્રતા' અને 'પર્યાય વક્રતા'એ ....વક્રતાના પેટા પ્રકારો છે?

અ. પદપૂર્વાર્ધ બ. પદપરાર્ધ ક. વાક્ય ડ. પ્રકરણ

૬. 'ઉત્પત્તિવાદ' કે 'ઉપચિતિવાદ'ના પુરસ્કર્તા .... હતા?

અ. ભટ્ટ નાયક બ. ભટ્ટ લોલટ ક. ભટ્ટ શંકુક ડ. અભિનવ ગુપ્ત

૭. ભવભૂતિ, રાજશેખર અને બાણભટ્ટ એ .... માર્ગના કવિઓ છે?

અ. સુકુમાર બ. વિચિત્ર ક. મધ્યમ ડ. સુકુમાર અને વિચિત્ર

૮. વિસ્મય અને નિર્વેદમાંથી .... રસની અનુભૂતિ થાય છે?

અ. અદ્દભુત, શાંત બ. વીર, શાંત

ક. હાસ્ય, શૃંગાર ડ. અદ્દભુત, કરુણ

૯. નીચેની કાવ્ય પંક્તિમાં વક્રતાનો .... પ્રકાર રહેલો છે?

'જૂનું તો થયું રે, દેવળ જૂનું તો થયું

મારો હંસલો નાનો ને, દેવળ જૂનું તો થયું'

અ. વર્ણવિન્યાસ વક્રતા બ. પદપૂર્વાર્ધ વક્રતા ક. પદપરાર્ધ વક્રતા ડ. વાક્ય વક્રતા

૧૦. કાવ્યપ્રકાશ ગ્રંથના રચયિતા .... છે ?

અ. આનંદવર્ધન બ. અભિનવગુપ્ત ક. દંડી ડ. મમ્મટ

પ્રશ્ન-૨ ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા એટલે શું? તેના યુગવિભાજનની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

આનંદવર્ધન પૂર્વેની ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા અંગે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૩ આચાર્ય અભિનવ ગુપ્તે આપેલા રસસૂત્રના અર્થઘટનની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

રસસૂત્રમાં પ્રયોજાયેલી સંજ્ઞાઓ સમજાવી, ભરતમુનિએ કરેલા રસસૂત્રના અર્થઘટનની ચર્ચા કરો.

(પાછળ)

પ્ર-૪ ધ્વનિ એટલે શું તે સમજાવી, પ્રતીયમાન અર્થના આધારે ધ્વનિના પ્રકારો ચર્ચો. ૧૫

અથવા

બંને ટૂંકનોંધ લખો. ૧. રસ ધ્વનિ

૨. ધ્વન્યાલોકગ્રંથ

પ્રશ્ન-૫ વક્રોક્તિ સંજ્ઞા અને વિભાવના સમજાવી, વક્રોક્તિના કોઈ પણ બે પ્રકાર વિશે ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

બંને ટૂંકનોંધ લખો. ૧. આચાર્ય કુંતકે આપેલ કાવ્યાના માર્ગો

૨. વક્રોક્તિ વક્રોક્તિ સંજ્ઞા અને વિભાવના

— X —